

॥२७॥२८॥ विधेयमाह ब्राम्हणेत्थं न ॥२९॥३०॥३१॥ ॥इति अनुशासनपर्वणि नैलकंठीयेभारतभाष्ये चतुस्त्रिंशोऽध्यायः॥३४॥ ॥छ॥ जन्मनेति जन्मनेव संस्काराद्यभावेऽपि ब्राम्हणो न म
स्यैव प्रसूतं प्रश्नितं पद्ममनं तत्त्वाग्रे भोक्तुमर्हः प्रसूताग्रभक् ॥१॥ सर्वार्थाः धर्मादयो येभ्यस्ते समनसो देवानो मुखमिव भूताः समनो मुखः ॥२॥ नोऽस्माकं हि यतः शत्रून् नैरपूजिता ब्राम्हणादारुणायु

पश्य चंद्रकृतं लक्ष्म समुद्रो लवणोदकः ॥ तथा भागसहस्रेण महेंद्रः परिचिह्नितः २७ ॥ तेषामेव प्रभावेन सहस्रनयनो ह्यसौ ॥ शतक्रतुः समभवत्सद्यमाध
वयादशो ॥२८॥ इच्छन् कीर्तिं च भूतिं च लोकांश्च मधुसूदन ॥ ब्राम्हणाश्च मते तिष्ठेत्पुरुषः श्रुचिरात्मवान् ॥२९॥ भीष्म उवाच इत्येतद्वचनं श्रुत्वा मेदि
न्या मधुसूदनः ॥ साधुसाध्वितिकोरव्य मेदिनीं प्रत्यपूजयत् ॥३०॥ एतां श्रुत्वा पमां पार्थ प्रयतो ब्राम्हणार्थभाक् ॥ स ततः पूजयेत्थास्त्वं ततः श्रेयोभिपत्स्यसे ३१
इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशासनिके प० दानधर्मे पृथिवीवासदेवसंवादे चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ॥३४॥ ॥छ॥ भीष्म उवाच जन्म
नेव महाभागो ब्राम्हणो नाम जायते ॥ नमस्यः सर्वभूतानामतिथिः प्रसूताग्रभक् ॥१॥ सर्वार्थाः सह दस्तात ब्राम्हणाः समनो मुखः ॥ गीर्भिर्मंगलयुक्ताभिरनु
ध्यायंति पूजिताः ॥२॥ सर्वान्नो हि यस्तात ब्राम्हणा जातमन्यवः ॥ गीर्भिर्दारुणयुक्ताभिरभिध्यासुरपूजिताः ॥३॥ अत्र गाथाः पुरागीताः कीर्तयंति पुराविदुः ॥
सृष्ट्वा विजातीन्धाता हियथा पूर्वं समादधत् ॥४॥ न चान्यदिह कर्तव्यं किंचिद्दुर्ध्वं यथाविधि ॥ गुप्तो गोपायते ब्रह्मा श्रेयो वस्तेन शोभनं ॥५॥ स्वमेव कुर्वतां
कर्म श्रीर्वो ब्राम्हणा भविष्यति ॥ प्रमाणं सर्वभूतानां प्रग्रहाश्च भविष्यथ ॥६॥ न शौद्रं कर्म कर्तव्यं ब्राम्हणेन विपश्चिता ॥ शौद्रं हि कुर्वतः कर्म धर्मः समुप
रुध्यते ॥७॥ श्रीश्च बुद्धिश्च तेजश्च विभूतिश्च प्रतापिनी ॥ स्वाध्याये चैव माहात्म्यं विपुलं प्रतिपत्स्यते ॥८॥ हत्वा चाहवनीयस्थं महाभाग्ये प्रतिष्ठिताः ॥ अग्र
भोज्याः प्रसूतीनां श्रिया ब्राह्म्यानुकल्पिताः ॥९॥ श्रद्धया परया युक्ता ह्यनभिद्रोहलब्धया ॥ दमस्वाध्यायनिरताः सर्वान्कामानवाप्स्यथ ॥१०॥ यच्चैव मानु
षे लोके यच्च देवेषु किंचन ॥ सर्वतु तपसा साध्यं ज्ञानेन नियमेन च ॥११॥

क्ताभिः तव शत्रवो न शंतिस्त्यादिभिर्गीर्भिः अभिध्यासः अभिध्यायंतु अभिहन्युरिति स्पष्टार्थः पाठः

॥३॥ समादधत् समाधिं नियमं कृतवान् ॥४॥ ब्रह्मा ब्राम्हणः वः शोभनं श्रेयस्तेनैव ॥५॥ स्वकर्म ब्राम्हणगोपनं प्रग्रहाः दमनक्षमारज्जवइव ॥६॥ शौद्रं कर्म सेवा कर्तव्यं कारयितव्यं कुर्वतः कार
यतः ॥७॥ श्रीश्चेत्यादेः श्रियमित्यर्थः ॥८॥ आहवनीयस्थं देवतागणं प्रसूतीनां श्रिया ब्रह्म्याप्यश्रेभ्यो ज्यैषां ब्राह्म्या श्रिया विद्ययाऽनुकल्पिताः पात्रीभूताः ॥९॥१०॥११॥